

nameščenja na svojem takratnem službenem mestu; tekmeča ni bilo nobenega, kvalifikacija najboljša. Po uloženi prošnji čaka: 2, 4, 6, 8, 12 mesecev, in glej, 12. mesec ga doleti stalno nameščenje. — In kaj je bil vzrok tej naglosti? — Glavarju dotičnega okraja se tekom 11 mesecev, beri enajstih mesecev, ni zljubilo sklicati seje c. kr. okrajnega šolskega sveta. Znan nam je slučaj, da je prošnja nekega učitelja za stalno nameščenje čakala 15 mesecev rešitve pri dotičnem okrajnem šolskem svetu; poprej je pa že v začasnem svojstvu služboval ta učitelj pet let, ker dotični okrajni glavar ni hotel razpisati službe v stalno nameščenje, povdarjaje, da se začasnega učitelja laglje kaznuje kakor pa stalnega. Pot do stalnega nameščenja tega učitelja je bila dolga celih 6 let! Mož, ki ima dvanajst otrok, bi moral biti že davno v II. plač. razredu, a vsled krivice, ki se mu godi, jih ima še v III. plač. razredu blizo 100 pred sabo.

Na ta način je prvi učitelj izgubil eno leto pri petletnicah in ima sedaj 20 prednikov v statusu več — nego bi jih imel sicer. Škoda in krivica, ki jo ima pa drugi učitelj, je pa naravnost v nebovpijoča. Isto se je zgodilo tudi neki učiteljici v istem letu, pri istih razmerah in pri istem glavarju. Kdo je kriv? — kdo prvrne škodo? Takih in enakih slučajev je še več.

Iz navedenga je pač razvidno, da ni vse v redu, da je status popravila potreben. — Pri popravilu se ne gre za kako dobroto, temveč za pravico, za pravilnost. — Zato bode tudi naše geslo: revizija statusa tudi v navedenem oziru. Dolžnost človeka je, krivico popraviti; in če status krivico dela, če je — če tudi nehote — krivično sestavljen, je te krivice odstraniti.

Dolžnost naših poslancev bode, to vprašanje spraviti na dnevni red letošnjega zasedanja ter je tudi rešiti v tem smislu, da se vrši uvrščanje v status s prebitim 2. izpitom,* ne pa z definitivnim imenovanjem.

Zmes.

XXXIV.

Goriški klerikalci so v volilni borbi kopirali kranjske klerikalce, če jih še ne prekosijo, zato klerikalne podlosti ni nikdar konec. V oči jih bode seosobno „učiteljska kandidatura“. Ker se opravičena zahteva goriškega učiteljstva ne da z umstvenimi razlogi pobijati, drže se stare navade, da obrekujejo kandidata. Pobožni „Slovenec“ je 7. novembra sprožil prvi strel: „Ako goriški naprednjaki res upoštevajo učiteljski stan, potem so morali za kandidata postaviti katerega drugega učitelja, ne pa ravno g. Vrtoveca. S to kandidaturo samo učiteljstvo ni posebno zadovoljno, in mu tudi ni v posebno čast. G. Vrtovec je namreč v jako intimnih odnošajih pri „Trgovsko-obrtni zadrugi“ in menda tudi pri „Ljudski posojilnici“ v Gorici. Zato je tega moža postavila napredna stranka za kandidata. Umevno je torej, da se učiteljstvo s to kandidaturo ne čuti posebno počlašeno.“ Prav dobro je odgovorila na to falotarijo „Soča“: „Lump, kdor je to pisal. G. Vrtovec si je izbralo za kandidata napredno učiteljstvo samo in kandidaturo na shodu pretekli teden soglasno odobrilo. To kaže, da je g. Vrtovec čislán učitelj na sploh“. — Sedaj pa čujte, kaki so ti intimni

* Tako je tudi v Šleziji in na Češkem in to je edino pravično. Uredništvo.

odnošaji! Učitelj Vrtovec ni dolžan niti krajcarja ne posojilnici ne zadrugi, pač pa dela za zadrugo, ker preskrbuje za njo inkaso na Tolminskem. Po „Slovencu“ sta dalje lagala in obrekovala vredna mu tovariša „Prismojence“ in „Norica“. Fej vam bodi!

„Gorica“ še kvasi o strastni agitaciji naprednih učiteljev ter pozivlje vse somišljenike, naj ji javijo imena tistih zapeljanih učiteljev, ki agitujejo za napredno stranko. Ali učitelji kot državljani nimajo ravno iste pravice do agitacije kakor duhovniki? Razlika je samo ta, da imajo nunci prižnico, spovednico, papežev žegen in hudiča na razpolago. Ali ste videli „Slomškarje“, kako so agitovali kakor besni za klerikalno stranko! Kaže se vsa podlost klerikalne klike, ki vedno stremi po tem, kako bi svojega bilžnjega ubila. Ali je to Kristusov nauk?

Pri nas na Kranjskem pa se klerikalci dejansko pečajo z ubijanjem, vsaj poskusi so bili že na dnevu. Kdo pa je streljal v stanovanje toli sovražnega nadučitelja Žirovnika v Št. Vidu? Kaplan Erker, znani hujskač, dobil je zaslužno plačilo, avanziral je kar za — dekana. Mastno plačilo! Znabiti se kmalu povrne v Št. Vid kot ravnatelj škofovih zavodov.

Ravnatelj Lapajne še nadalje breca po liberalcih in klerikalcih, meneč da stoji na objektivnem vseslovenskem stališču. Ako smo nasprotnih mislij, nima to s prijateljstvom in hvaležnostjo „Tovariša“ ničesar opraviti. V politiki ni nobene hvaležnosti. Radi „centralne posojilnice“ pa se ne spuščamo v polemiko, če tudi smo na to stran dobro informovani in vemo predobro, da bode „Ljubljanska kreditna banka“ bolj podpirala posojilnice nego „centralna“.

„Slovenski Učitelj“ marljivo pere svojega urednika, konumarja, poslanca in tudi — učitelja Jakliča. Radovedni smo, „kolikega pomena za učiteljstvo je izvolitev učitelja (zlasti takega!), bode pa šele bodočnost jasno pokazala.“ Veliko bedarijo pa piše, „da zatonemo v pozabljenost tisti hip, ko nam liberalni kalovodje iztrgajo iz rok škrice svojih sukenj, za katere se držimo, da nas svet vidi...“ Pomilujemo akutno nenormalnost piščevo!

Pričakovali smo napada „Laibacher Schulzeitunge“ na novo dekliško šolo v Ljubljani. Slovenski napisi dejstvenoje na Nemea nalik rdeča barva na purana.

Od bivšega urednika „Laibacher Schulzeitung“ ni daleč v Gradec do deželnega šolskega nadzornika Linharta, ki je nedavno pismeno pozdravil slovesno otvoritev nemške ljudske šole v Slovenjgradu, na otvoritev slovenske pa popolnoma pozabil. Kakor se nam piše, ni pri otvoritvi slovenske šole bilo govorce od okrajnega šolskega nadzornika Schechela, kakor je to navada. Zakaj, ne vemo, ali je diplomatično molčal, ali...?

Ko se je nova šola otvorila v slovenski občini Trbovljah, je bila vsa slovesnost — nemška. Kje ste, zavedni Slovenci?? Tudi okrajni šolski nadzornik Vodušek je govoril nemško, ker je uradni jezik nemški, kaj ne? in se isti usiljuje tudi slovenskim učiteljem. Kam plovemo?!

Rešetar.

Listek.

I.

Ko bi še znal pisati! (Pobožna želja nekdanjega listkarja v „Uč. Tovarišu“.) Gospod urednik! Ko sva zadnjič segla v roko, ste za hipec zamižali na obe očesi in me opom-